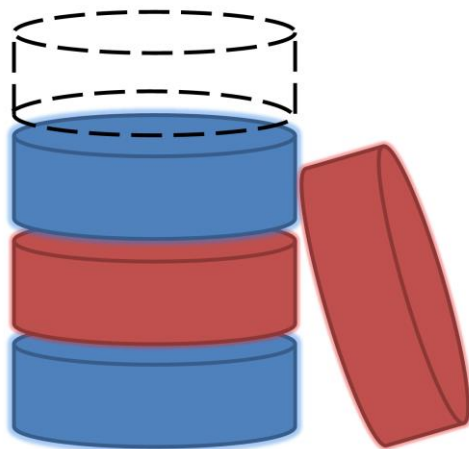

Forme normale

continuare

Dependențe multivaloare

course	teacher	book
alg101	Green	Alg Basics
alg101	Green	Alg Theory
alg101	Brown	Alg Basics
alg101	Brown	Alg Theory
logic203	Green	Logic B.
logic203	Green	Logic F.
logic203	Green	Logic intro.

relația e în BCNF

Dependențe multivaloare

■ Fie α, β două submulțimi de attribute din R . Dependența multivaloare $\alpha \twoheadrightarrow \beta$ este respectată de R dacă, pentru fiecare instanță validă r a lui R , fiecare valoare α este asociată cu o mulțime de valori pentru β și această mulțime valori este independentă de valorile altor attribute.

■ Formal: dacă $\alpha \twoheadrightarrow \beta$ e respectată de R și $\gamma = R - \alpha\beta$, următoarea afirmație e adevărată pentru orice instanță validă r a lui R :

$$t_1, t_2 \in r \text{ și } \pi_\alpha(t_1) = \pi_\alpha(t_2) \Rightarrow \\ \exists t_3 \in r \text{ a.î. } \pi_{\alpha\beta}(t_1) = \pi_{\alpha\beta}(t_3) \text{ și } \pi_\gamma(t_2) = \pi_\gamma(t_3)$$

Ca și consecință, pentru t_2 și t_1 se poate deduce că există și $t_4 \in r$ a.î. $\pi_{\alpha\beta}(t_2) = \pi_{\alpha\beta}(t_4)$ și $\pi_\gamma(t_1) = \pi_\gamma(t_4)$

Dependențe multivaloare

	X	Y	Z
t_1 →	a	b_1	c_1
t_2 →	a	b_2	c_2
t_3 →	a	b_1	c_2
t_4 →	a	b_2	c_1

$\forall t_1, t_2 \in r$ și $\pi_X(t_1) = \pi_X(t_2) \Rightarrow$
 $\exists t_3 \in r$ astfel încât
 $\pi_{XY}(t_1) = \pi_{XY}(t_3),$
 $\pi_Z(t_2) = \pi_Z(t_3)$

Reguli adiționale:

Complementare: $X \twoheadrightarrow Y \Rightarrow X \twoheadrightarrow R - XY$

Augumentare: $X \twoheadrightarrow Y, Z \subseteq W \Rightarrow WX \twoheadrightarrow YZ$

Tranzitivitate: $X \twoheadrightarrow Y, Y \twoheadrightarrow Z \Rightarrow X \twoheadrightarrow Z - Y$

Replicare: $X \rightarrow Y \Rightarrow X \twoheadrightarrow Y$

Fuzionare: $X \twoheadrightarrow Y, W \cap Y = \emptyset, W \rightarrow Z, Z \subseteq Y \Rightarrow X \rightarrow Z$

A patra formă normală (4NF)

Definiție. Fie R o schemă relațională și F o mulțime de dependențe funcționale și multivaloare pe R .

Spunem că R este în a patra forma normală NF4 dacă este în 3NF și pentru orice dependență multivaloare $X \twoheadrightarrow Y$:

- $Y \subseteq X$ sau
- $XY = R$ sau
- X e super-cheie

A patra formă normală (4NF)

course	teacher	book
alg101	Green	Alg Basics
alg101	Green	Alg Theory
alg101	Brown	Alg Basics
alg101	Brown	Alg Theory
logic203	Green	Logic B.
logic203	Green	Logic F.
logic203	Green	Logic intro.

course $\twoheadrightarrow$ teacher

Relatia se poate descompune in:

(Course, Teacher)

si (Course, Book)

course	teacher
alg101	Green
alg101	Brown
logic203	Green

course	book
alg101	Alg Basics
alg101	Alg Theory
logic203	Logic B.
logic203	Logic F.
logic203	Logic intro.

Dependența *Join*

■ Spunem ca R satisface dependența *join*

$\otimes\{R_1, \dots, R_n\}$ dacă

$R_1, R_2, \dots, R_n$

este o descompunere cu joncțiuni fără pierderi a lui R.

O dependență multivaloare $X \twoheadrightarrow Y$ poate fi exprimată ca o dependență *join*:

$\otimes\{XY, X(R-Y)\}$.

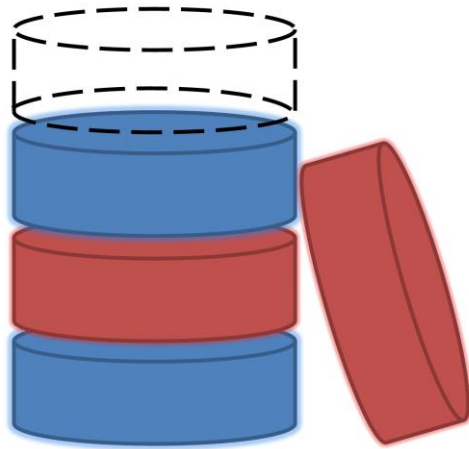
A cincea formă normală (5NF)

O relație R este în NF5 dacă și numai dacă pentru orice dependență *join* a lui R :

- $R_i = R$ pentru un i oarecare, sau
- dependența este implicată de o mulțime de dependențe functionale din R în care partea stângă e o cheie pentru R

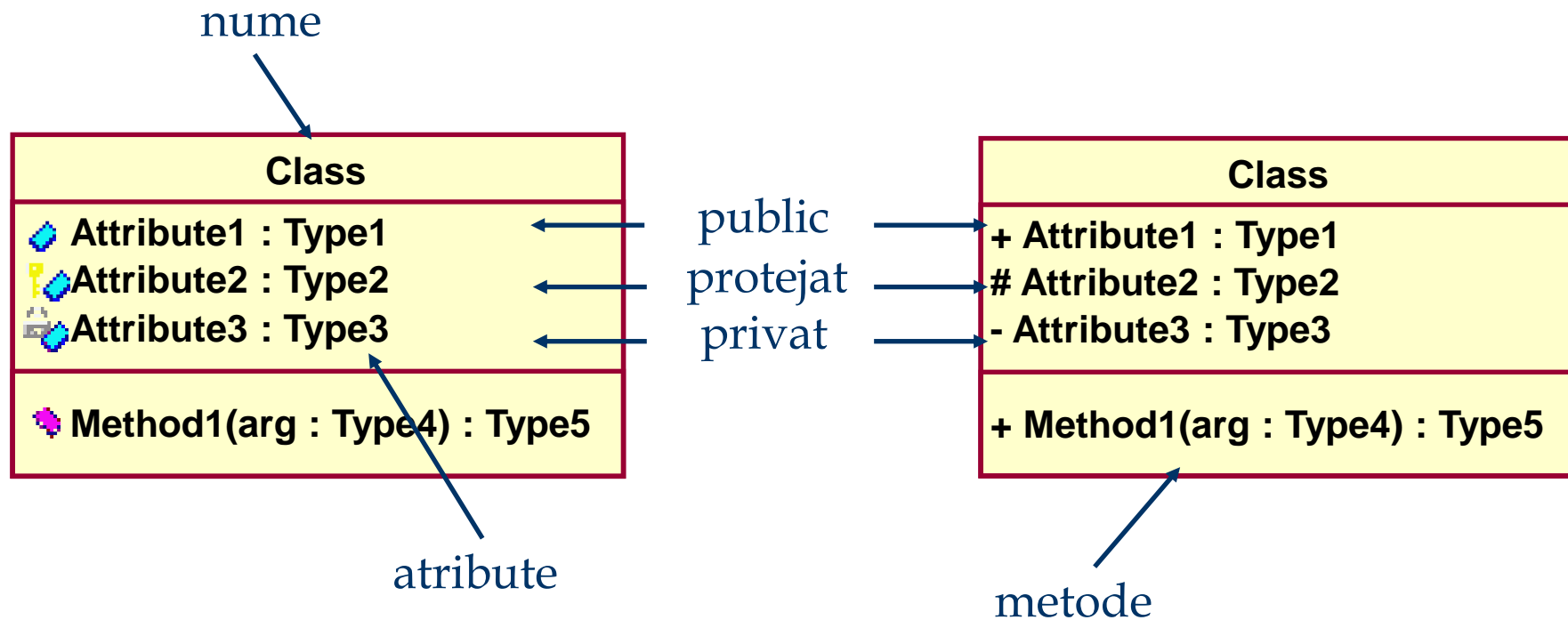
Proiectarea bazelor de date

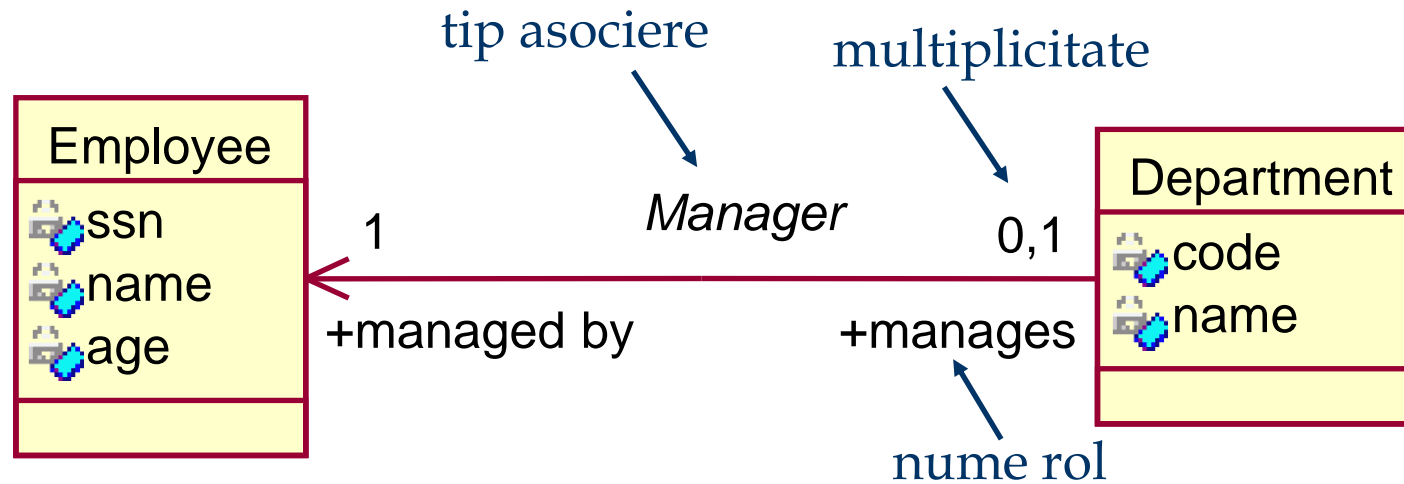
Proiectarea bazelor de date

- **Proiectare conceptuală** (ex. diagrama de clase)
  - Identificarea entităților și a relațiilor dintre ele
- **Proiectarea logică**
  - Transformarea modelului conceptual într-o structură de baze de date (relațională sau nu)
- **Rafinarea bazei de date (normalizare)**
  - Eliminarea redundanțelor și a problemelor conexe
- **Proiectare fizică și eficientizare**
  - Indexare
  - De-normalizare!

Diagrama de clase UML - Clase

Diagrama de clase UML - Asocieri

■ Multiplicități:

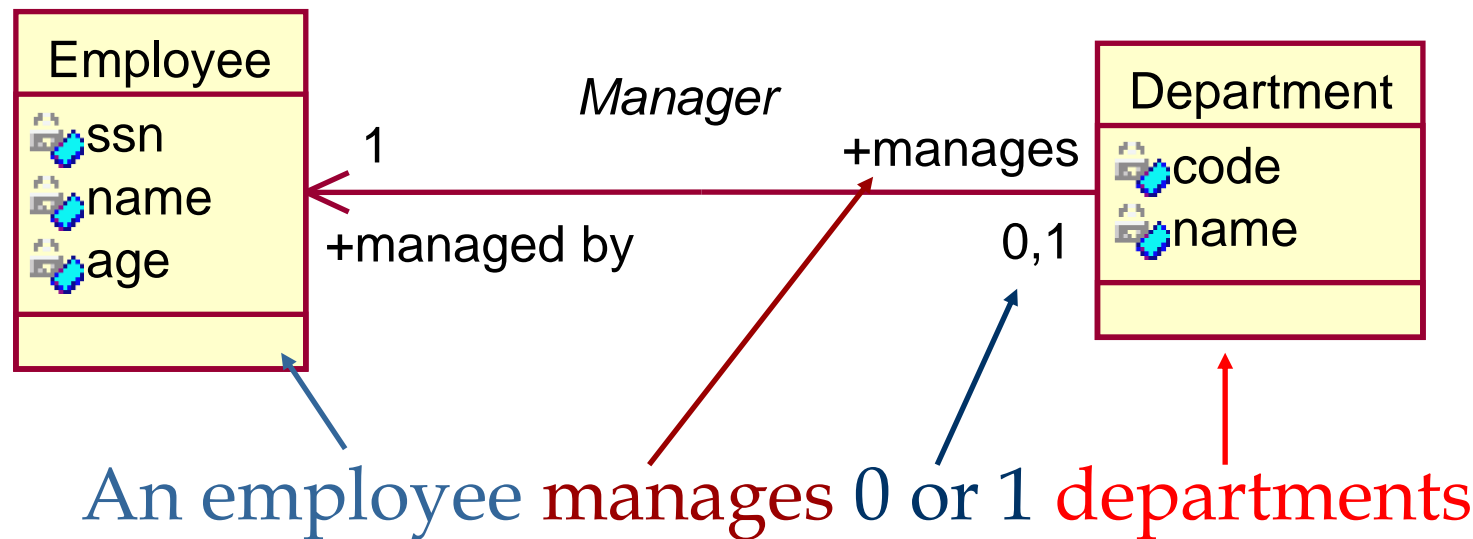
- valori: 4,5
- intervale: 1..10
- nedefinit: *

■ Navigabilitatea asocierii:

- un sens
- bidirectional

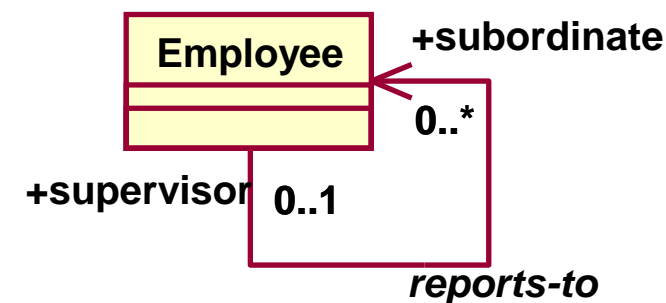
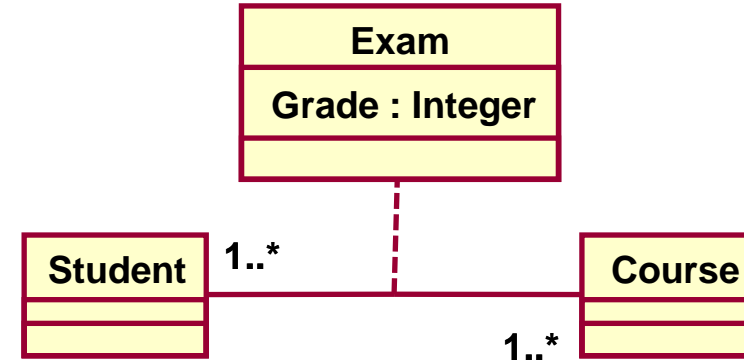
Diagrama de clase UML - Asociieri

- Citirea numelor de rol

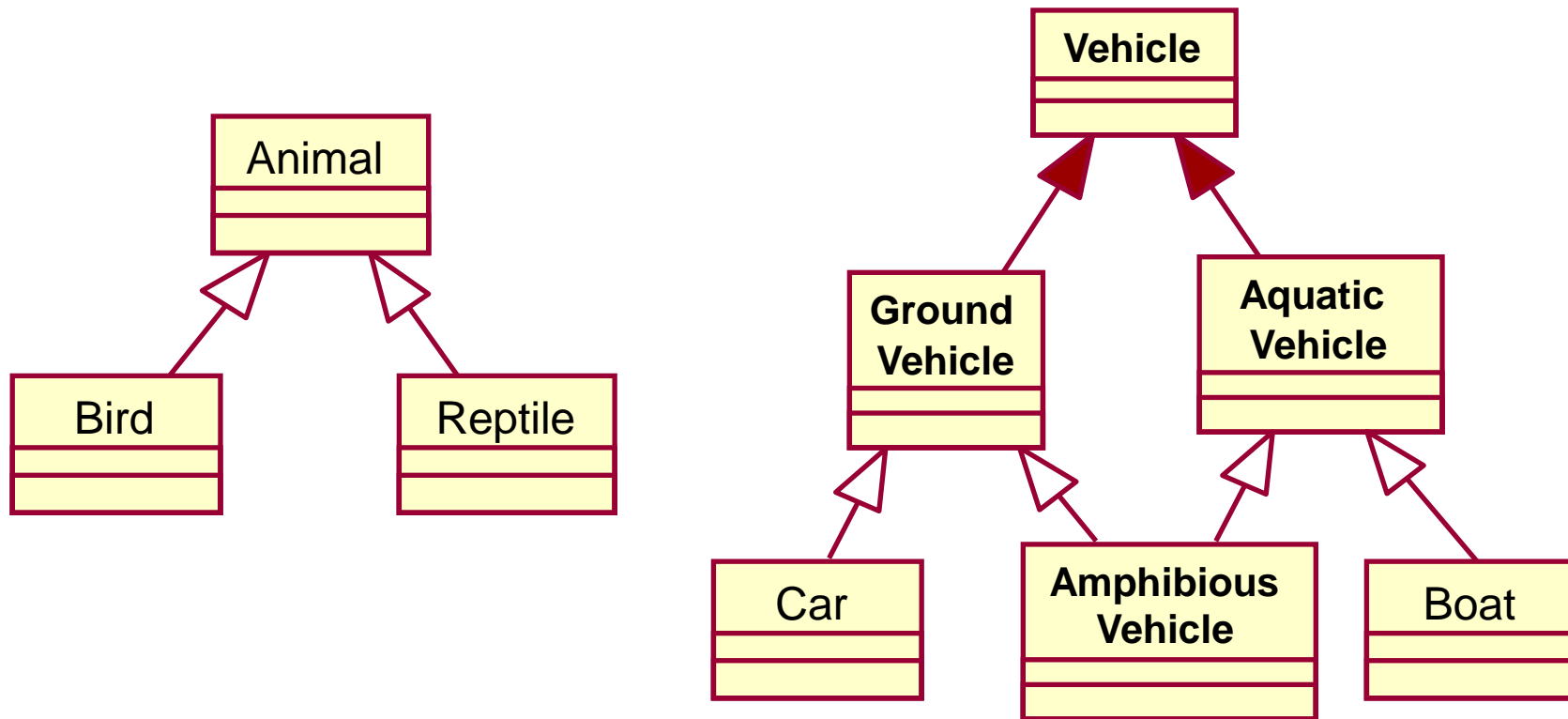

Diagrama de clase UML - Asociieri

- Agregare
  - asociere parte-intreg
- Compunere
  - “weak entities”
- Clasa asociere

- Asociere reflexiva

Diagrama de clase UML - Mostenire

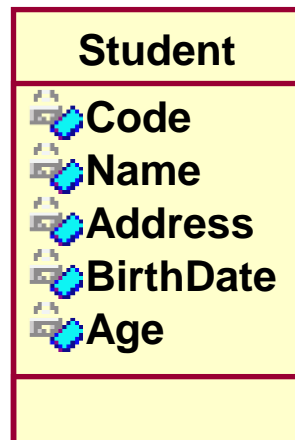
Modelul conceptual $\Rightarrow$ bază de date relațională

- Transformare 1:1 a claselor în tabele:
  - Prea multe tabele – pot rezulta mai multe tabele decât este necesar
  - Prea multe op. join – consecință imediată a faptului că se obțin prea multe tabele
  - Tabele lipsă – asocierile m:n între clase implică utilizarea unei tabele speciale (*cross table*)
  - Tratarea necorespunzătoare a moștenirii
  - Denormalizarea datelor – anumite date se regăsesc în mai multe tabele

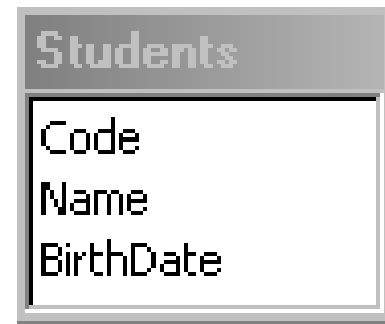
Transformarea claselor în tabele

- Numele tabelii reprezintă pluralul numelui clasei
- Toate atributele simple sunt transformate în câmpuri
- Atributele compuse devin tabele de sine stătătoare
- Atributele derivate nu vor avea nici un corespondent în tabelă

Students (Code, Name, BirthDate)

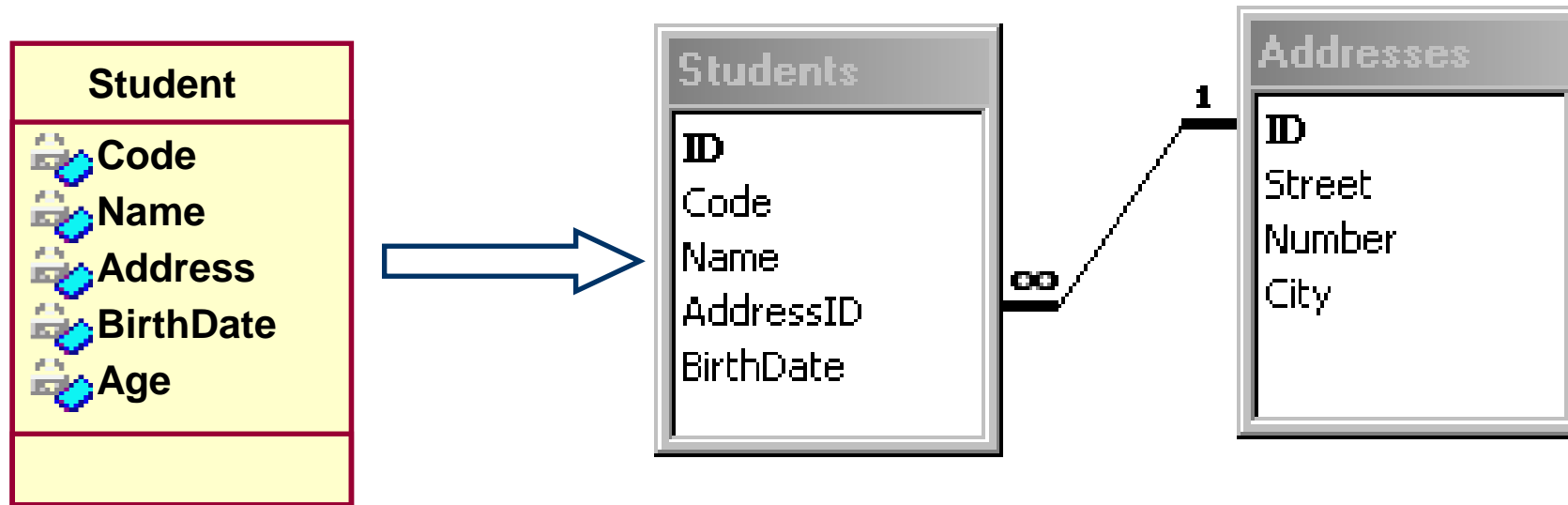
Addresses (Street, Number, City)

Transformarea claselor în tabele

- Chei surogat – chei care nu sunt obținute din domeniul problemei modelate
- Conceptul de cheie nu este definit în cadrul claselor UML
- *O bună practică*: utilizarea (atunci când este posibil) a cheilor de tip întreg generate automat de SGBD:
  - ușor de întreținut (responsabilitatea sistemului)
  - eficient (interogări rapide)
  - simplifică definirea cheilor străine
- Disciplină de proiectare a BD:
  - toate cheile surogat vor fi numite **ID**
  - toate cheile străine se numesc **<NumeTabel>ID**

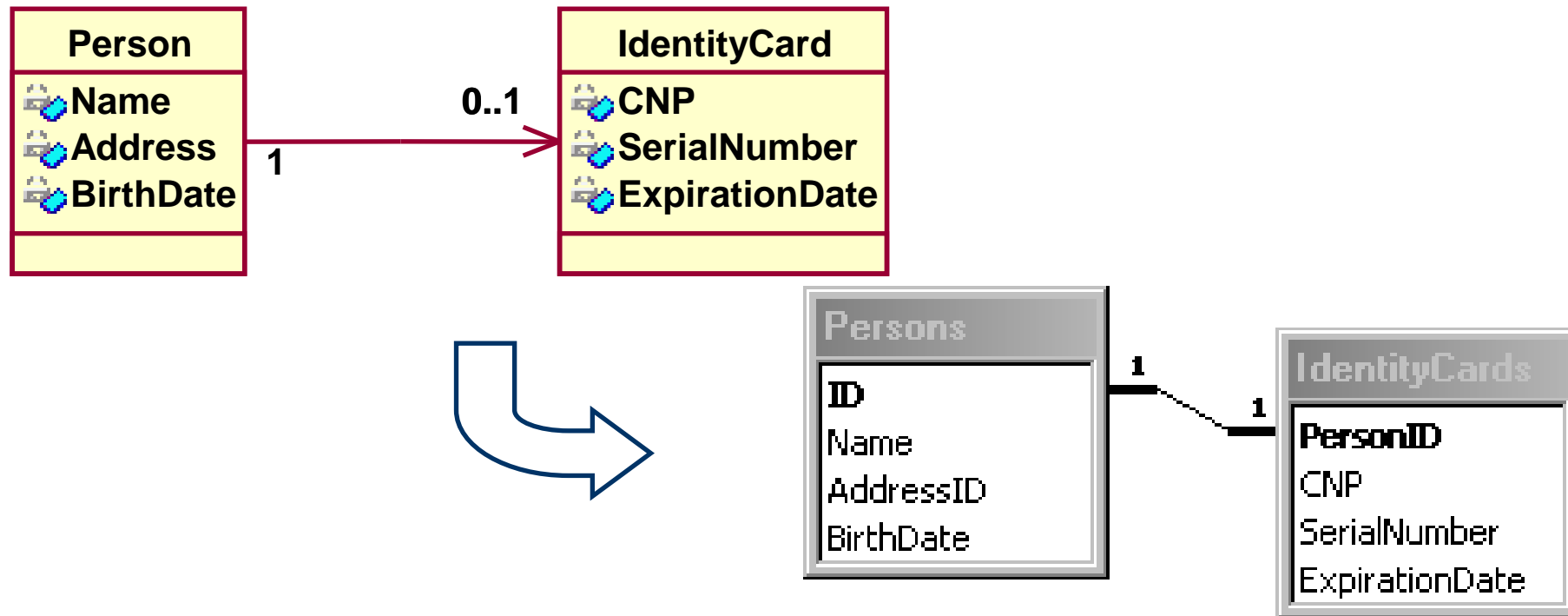
Transformarea claselor în tabele (cont)

Transformarea asocierilor simple

■ 1 : 0,1

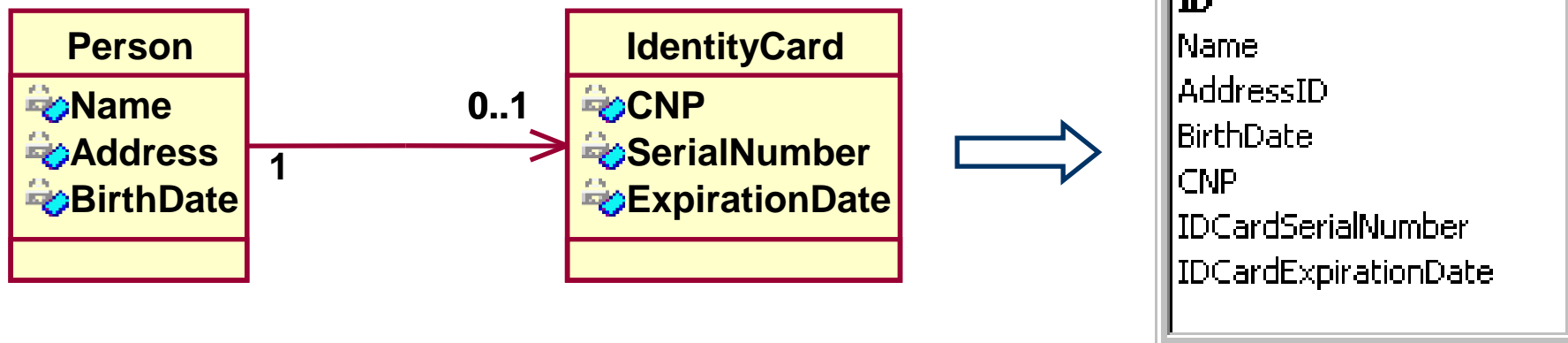
- se crează câte o tabelă corespunzătoare fiecărei clase implicate în asociere
- cheia tabelii corespunzătoare multiplicității “0, 1” este cheia străină în cea de-a doua tabelă
- o singură cheie va fi generată automat (de obicei cea corespunzătoare multiplicității “1”)

Transformarea asocierilor simple (cont)

■ 1 : 1

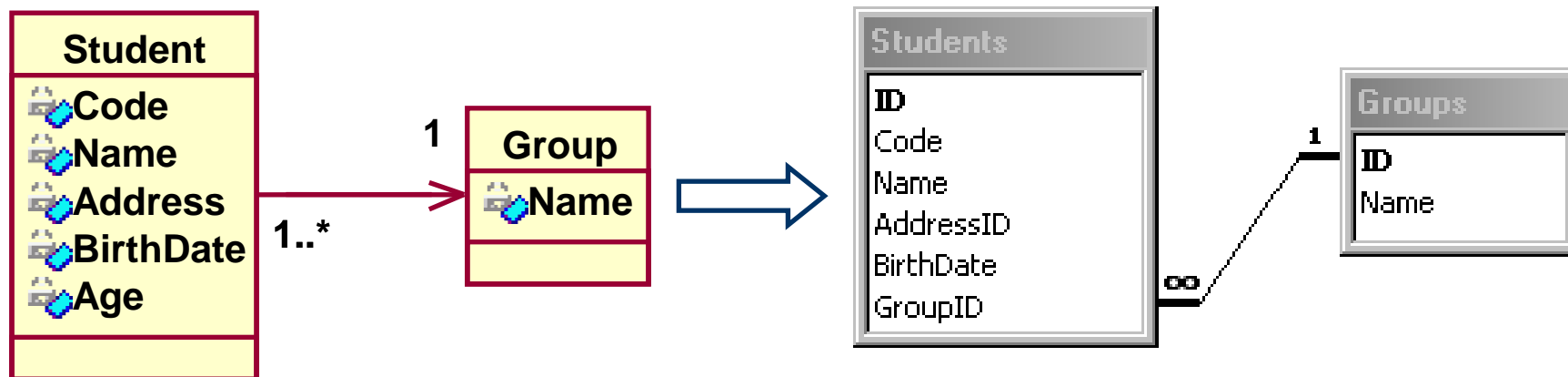
- se crează o singură tabelă ce conține attributele ambelor clase asociate
- aceasta variantă de transformare se aplică și asocierilor "1 : 0,1" atunci când este vorba de un număr relativ mic de cazuri în care obiectele primei clase nu sunt legate de obiectele celei de-a doua clase

Transformarea asocierilor simple (cont)

■ 1 : 1..*

- se crează câte o tabelă corespunzătoare fiecărei clase implicate în asociere
- cheia tabelii corespunzătoare multiplicității “ 1 ” este cheia străină în cea de-a doua tabelă, corespunzătoare multiplicității “1..*”

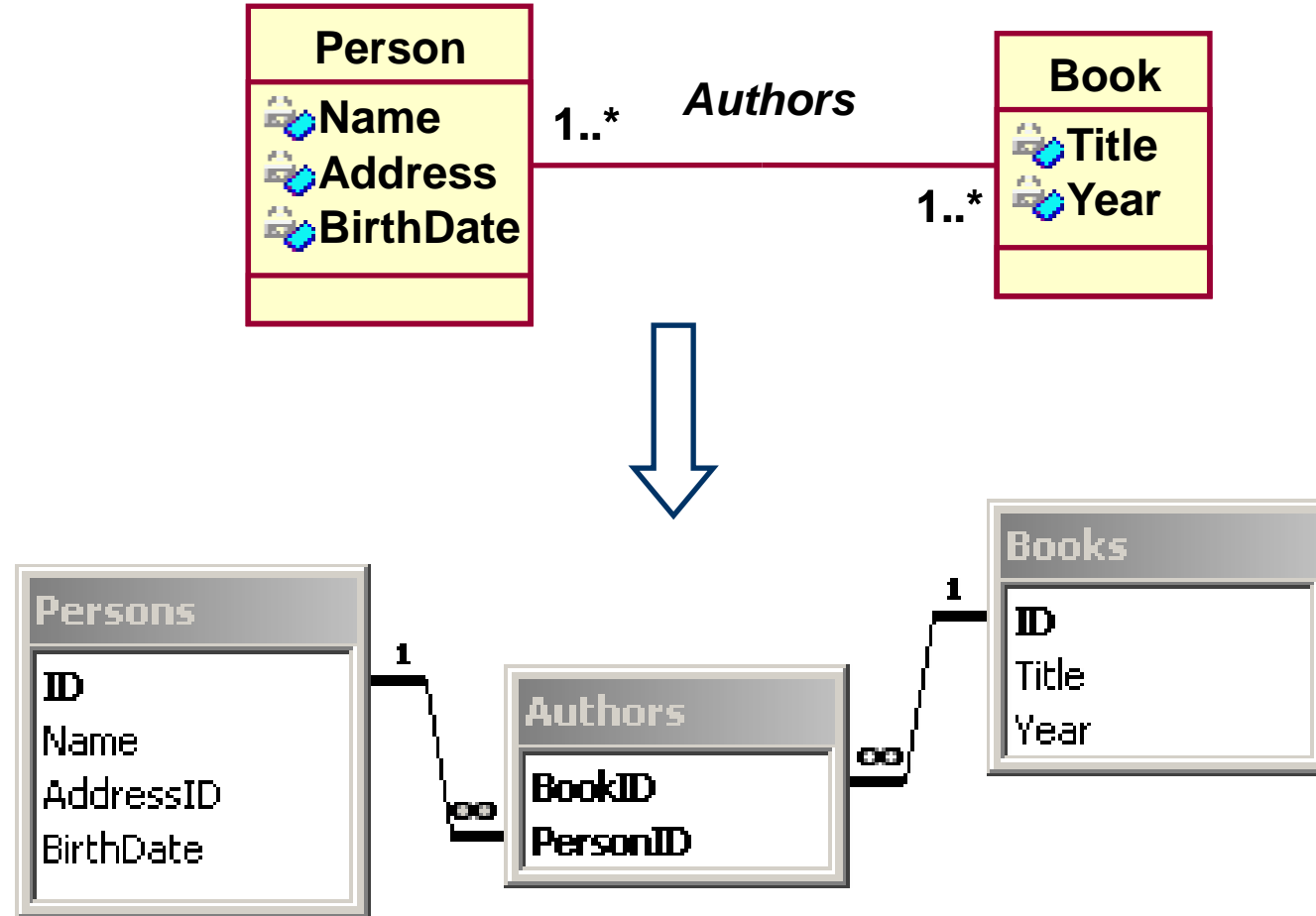

Transformarea asocierilor simple (cont)

■ 1..* : 1..*

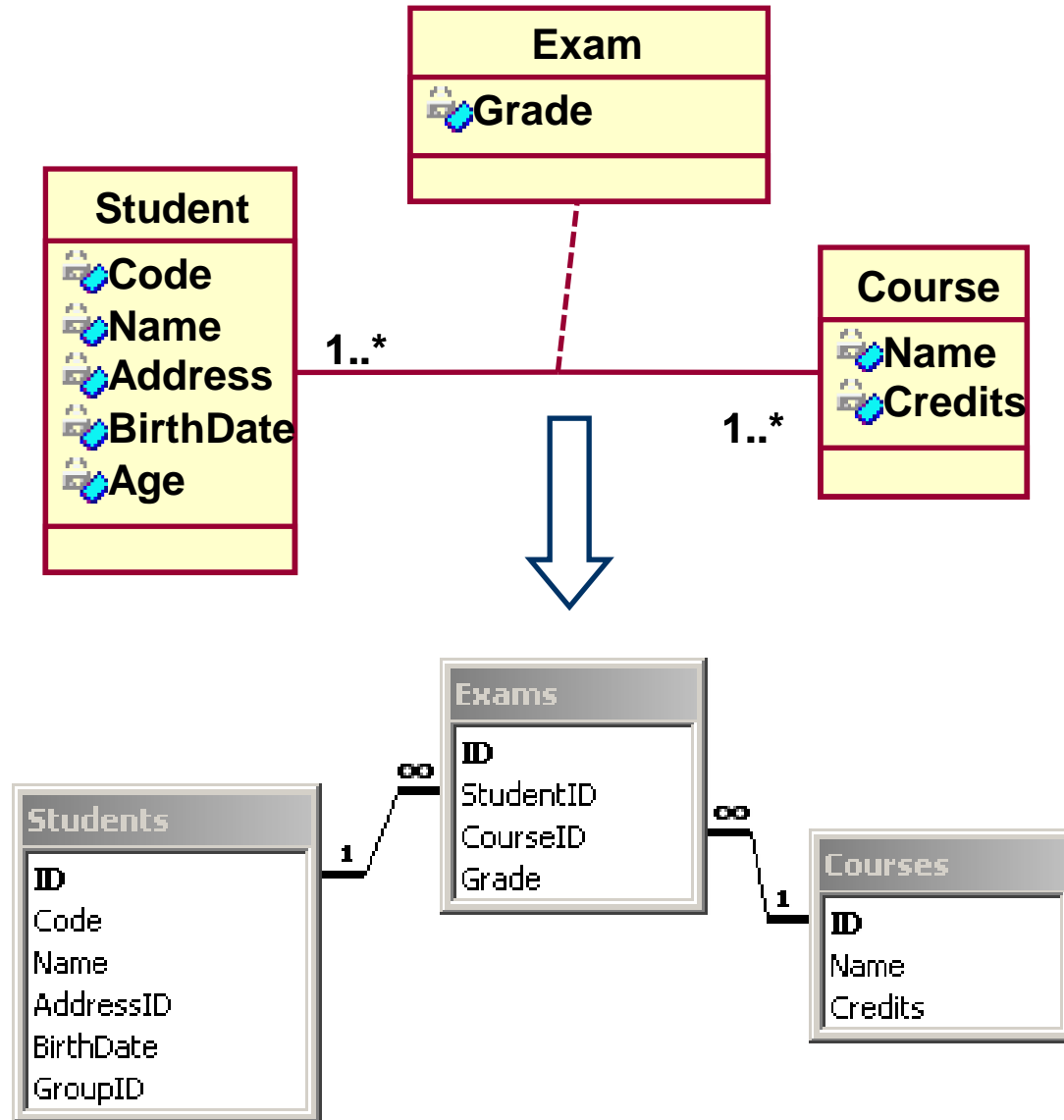
- se crează câte o tabelă corespunzătoare fiecărei clase implicate în asociere
- se crează o tabelă adițională numită tabelă de intersecție (*cross table*)
- cheile primare corespunzătoare tabelelor inițiale sunt definite ca și chei străine în tabela de intersecție
- cheia primară a tabelii de intersecție este, de obicei, compusă din cele două chei străine spre celelalte tabele. Sunt cazuri în care se utilizează și aici cheie surogat.
- dacă asocierea conține o clasă asociere, toate atributele acestei clase vor fi inserate în tabela de intersecție
- uzual, numele tabelii de intersecție este o combinație a numelor tabelilor inițiale dar acest lucru nu este necesar.

Transformarea asocierilor simple (cont)

Transformarea asocierilor simple (cont)

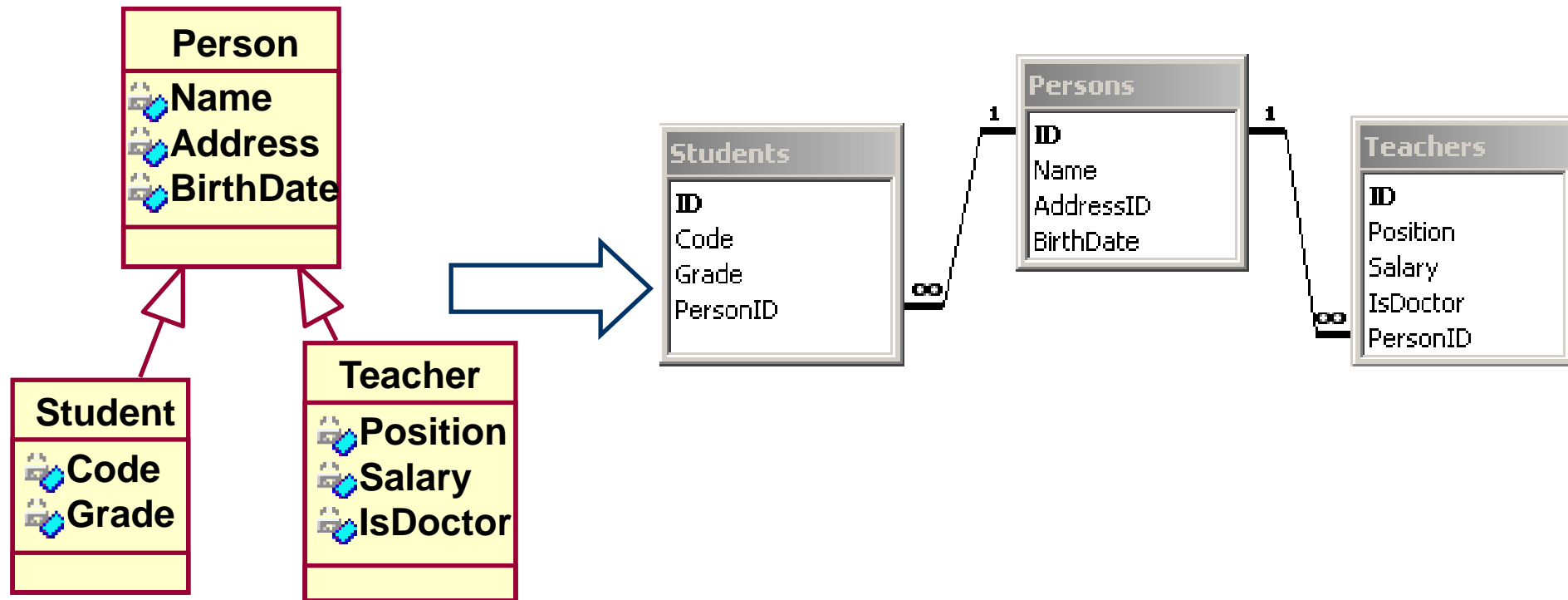
Transformarea moștenirii

Metoda 1

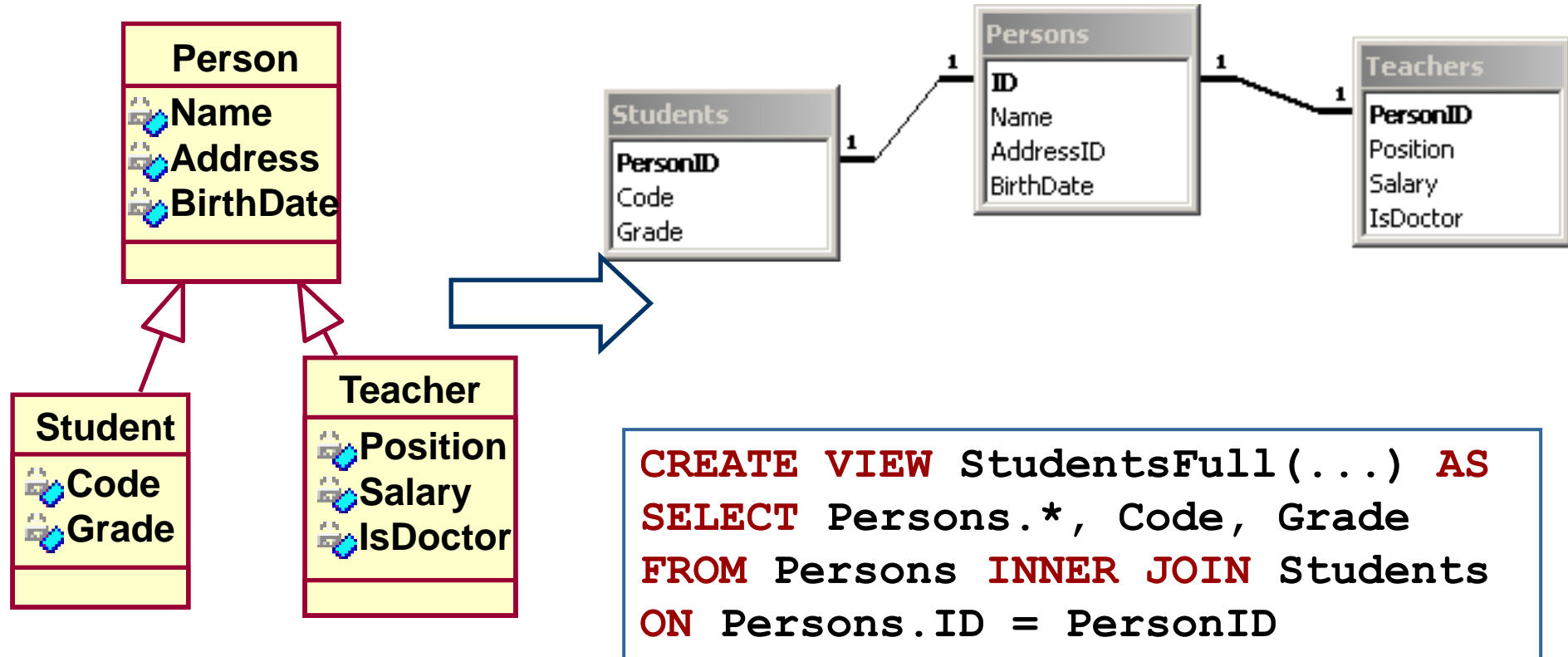
Presupune crearea câte unui tabel corespunzător fiecărei clase și a câte unui *view* pentru fiecare pereche super-clasă/subclasă

- Flexibilitate – permite adăugarea viitoarelor subclase fără impact asupra tabelelor/*view*-urilor deja existente
- Implică crearea celor mai multe tabele/*view*-uri
- Posibile probleme de performanță deoarece fiecare access va implica execuția unui *join*

Transformarea moștenirii

Transformarea moștenirii

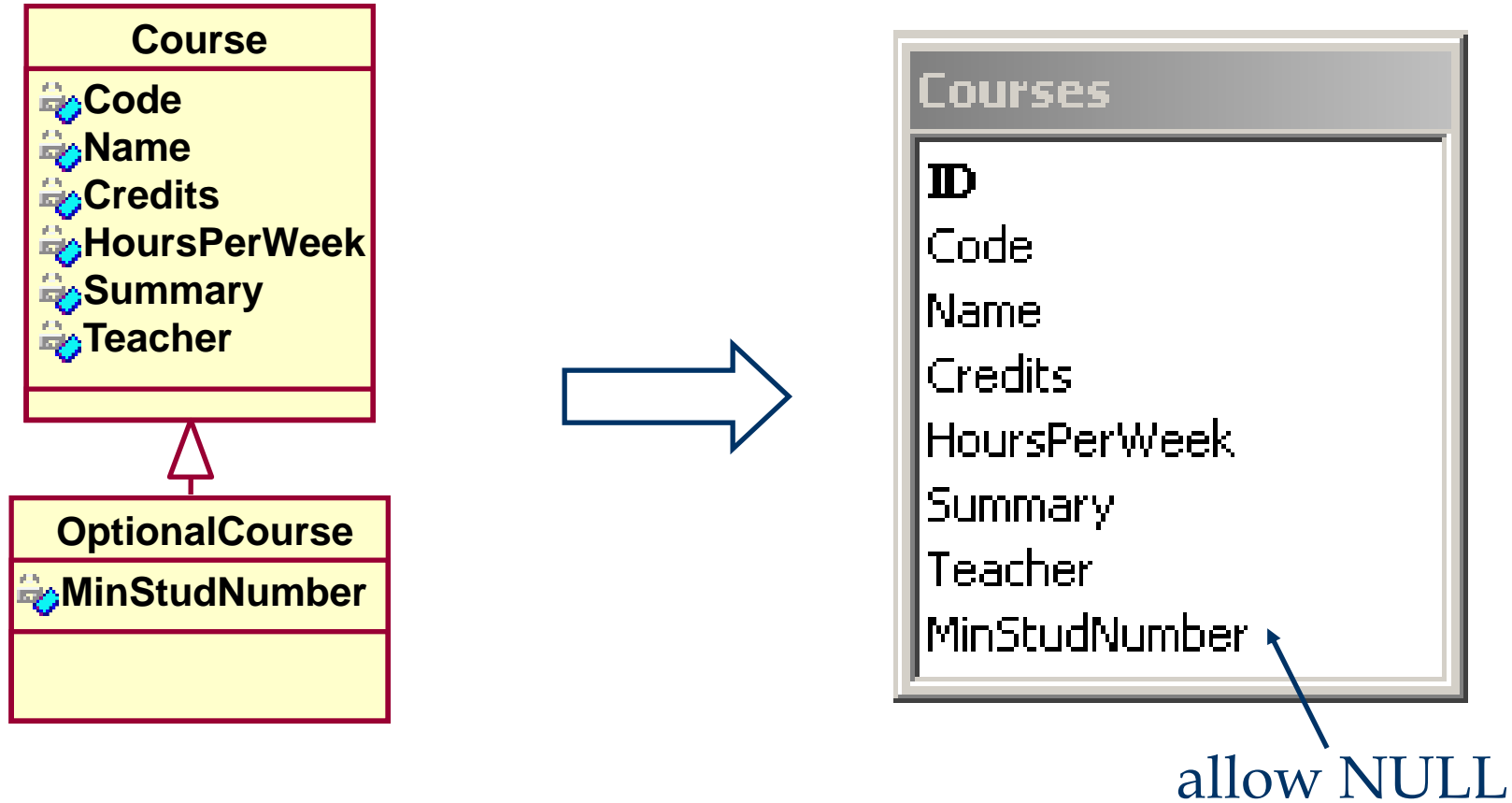
Transformarea moștenirii

Metoda 2

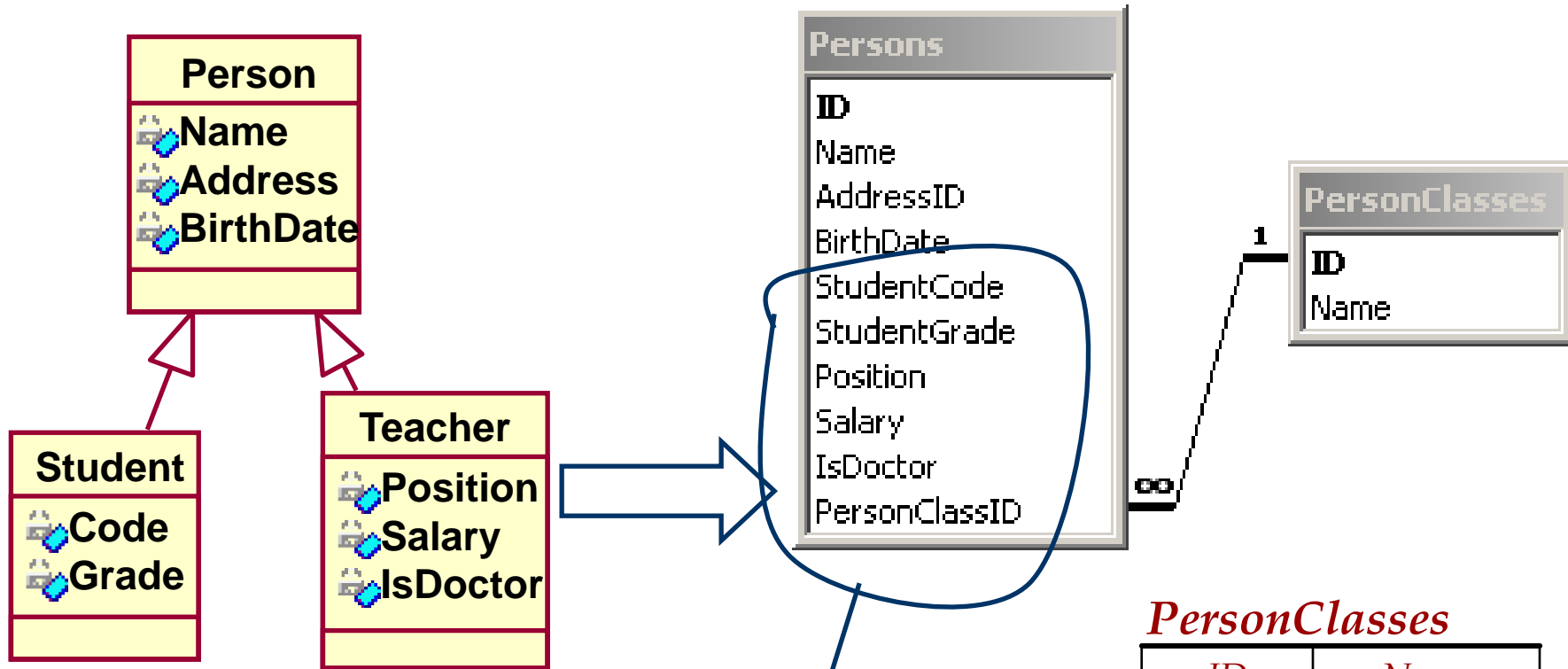
Se crează o singură tabelă (corespunzătoare superclasei) și se de-normalizează toate attributele subclasselor acesteia.

- Implică crearea celor mai puține tabele/*view*-uri - optional, se poate defini o tabelă de subclase și *view*-uri corespunzătoare fiecărei subclase.
- Se obține, de obicei, cea mai mare performanță
- Adăugarea unei noi subclase implică modificări structurale
- Creștere “artificială” a spațiului utilizat

Transformarea moștenirii

Transformarea moștenirii


```
CREATE VIEW Students (...) AS  
SELECT ID, Name, AddressID,  
BirthDate, Code, Grade FROM Persons  
WHERE PersonClassID = 2
```

PersonClasses

<i>ID</i>	<i>Name</i>
1	Unknown
2	Student
3	Teacher

Transformarea moștenirii

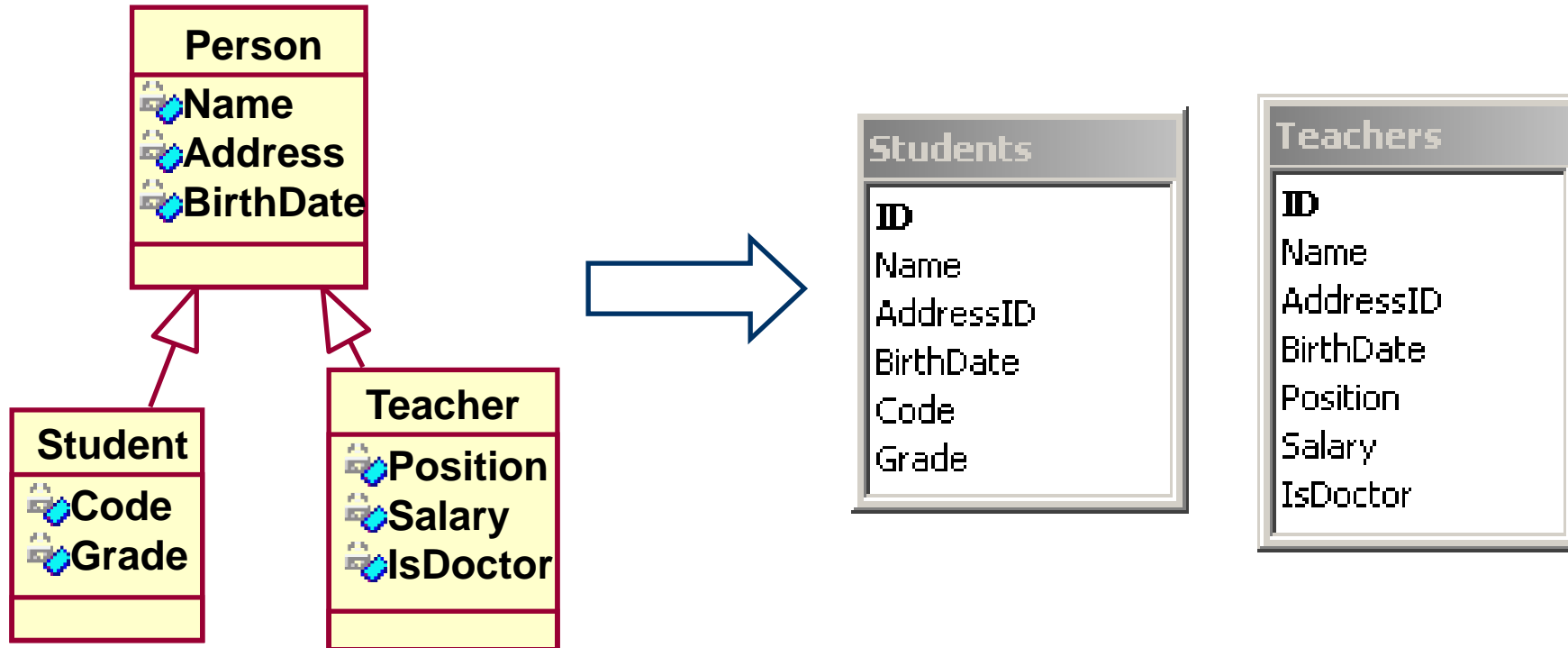
Metoda 3

Presupune crearea câte unui tabel corespunzător fiecărei sub-clase și de-normalizarea atributelor super-clasei în fiecare dintre tabelele create

- Performanța obținută este satisfăcătoare
- Adăugarea unei noi subclase **nu** implică modificări structurale
- Posibilele modificări structurale la nivelul superclasei afectează toate tabelele definite!

Transformarea moștenirii

Transformarea moștenirii

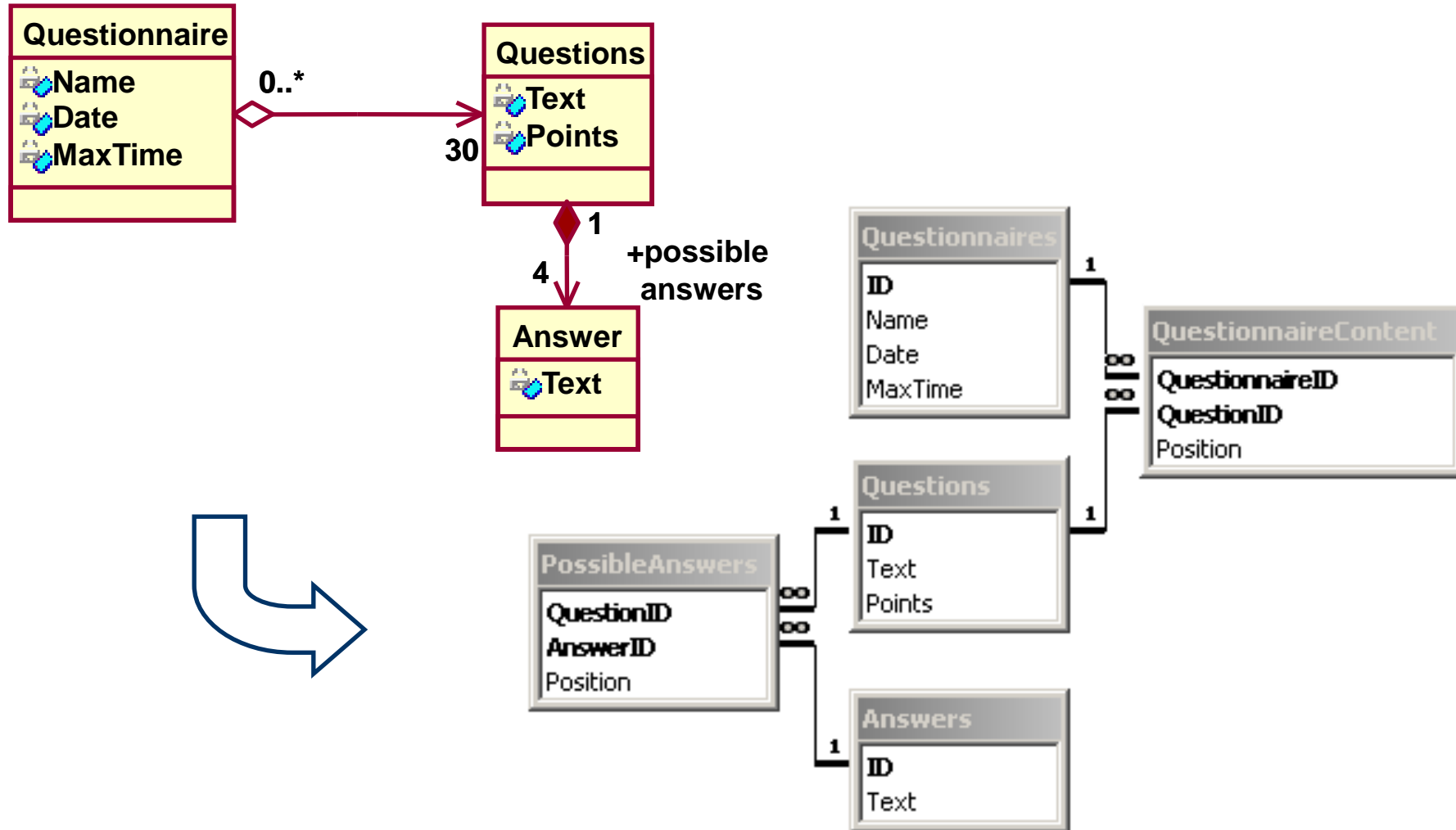
Care este metoda potrivită?

- Dacă numărul înregistrărilor stocate în tabele este redus (deci performanța nu reprezintă o problemă), atunci poate fi selectată cea mai flexibilă metodă - **Metoda 1**
- Dacă superclasa are un număr restrâns de atribute (comparativ cu subclasele sale) atunci metoda potrivită este **Metoda 3**.
- Dacă subclasele au instanțe puține atunci cea mai bună este utilizarea **Metoda 2**.

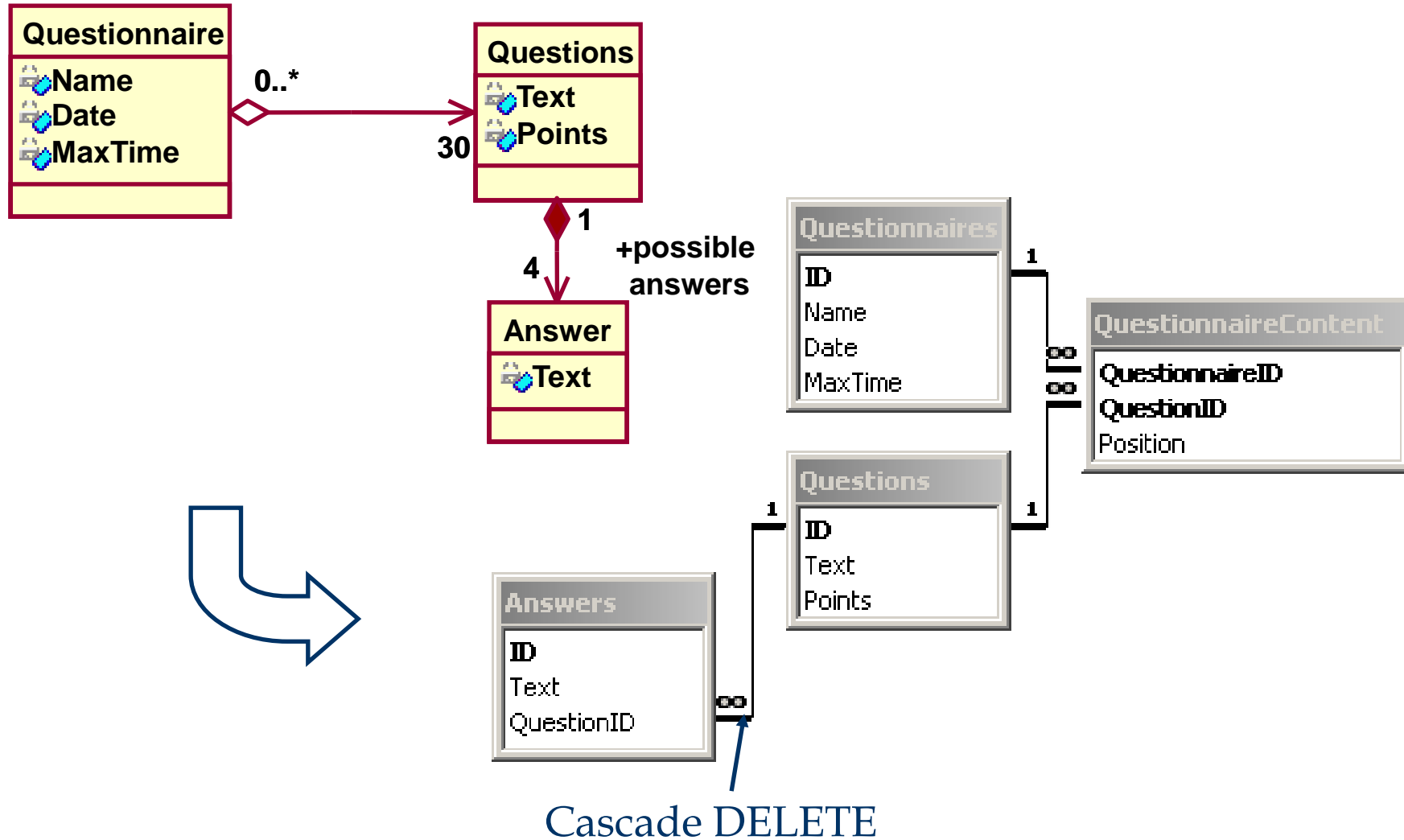
Transformarea agregării/compunerii

- Agregarea și compunerea sunt modelate în mod asemănător modelării asocierilor
- În cazul relațiilor de compunere de obicei se utilizează o singură tabelă (*cross-tables*) - deoarece compunerea implică mai multe relații 1:1
- Numărul fix de “părți” într-un “întreg” presupune introducerea unui număr egal de chei străine în tabela “întreg”
- În cazul implementării compunerii în tabele separate este necesară setarea “ștergerii în cascadă” (în cazul agregării acest lucru nu este necesar)

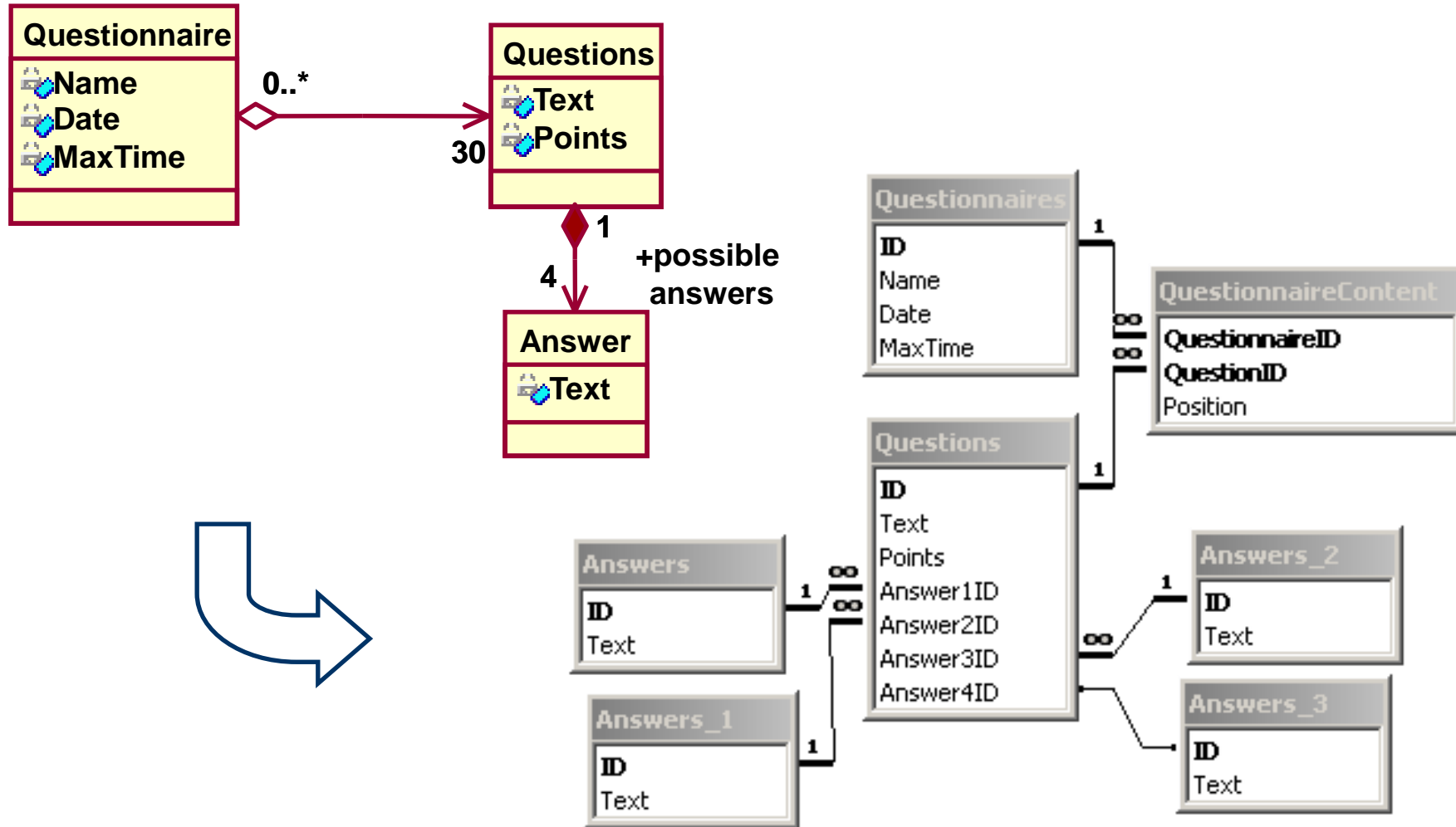
Transformarea agregării/compunerii

Transformarea agregării/compunerii

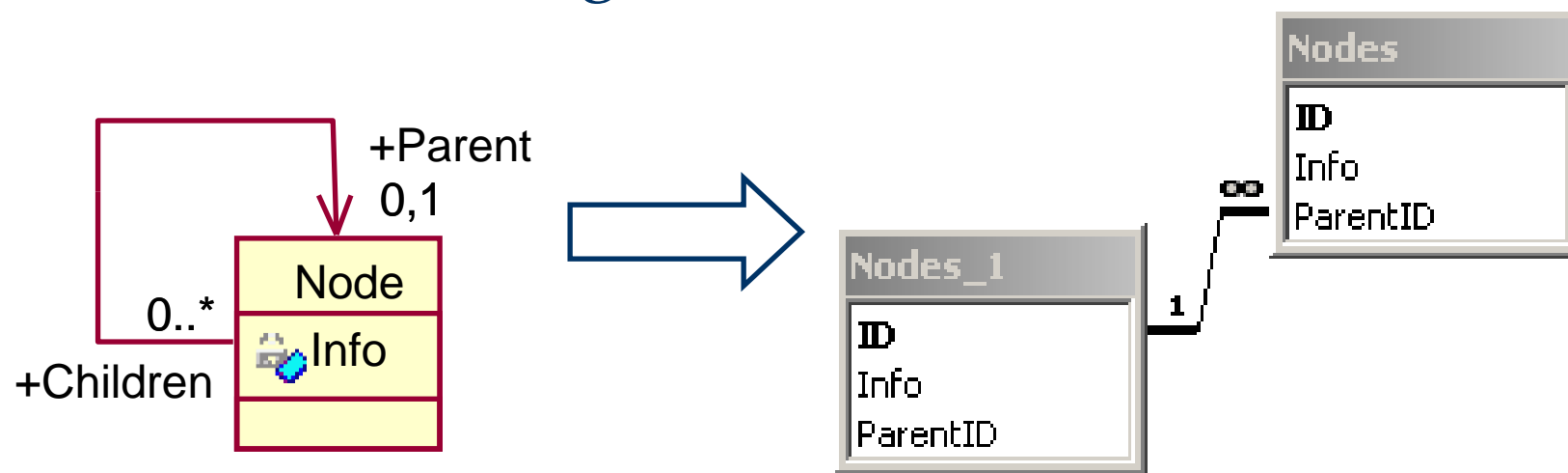

Transformarea agregării/compunerii

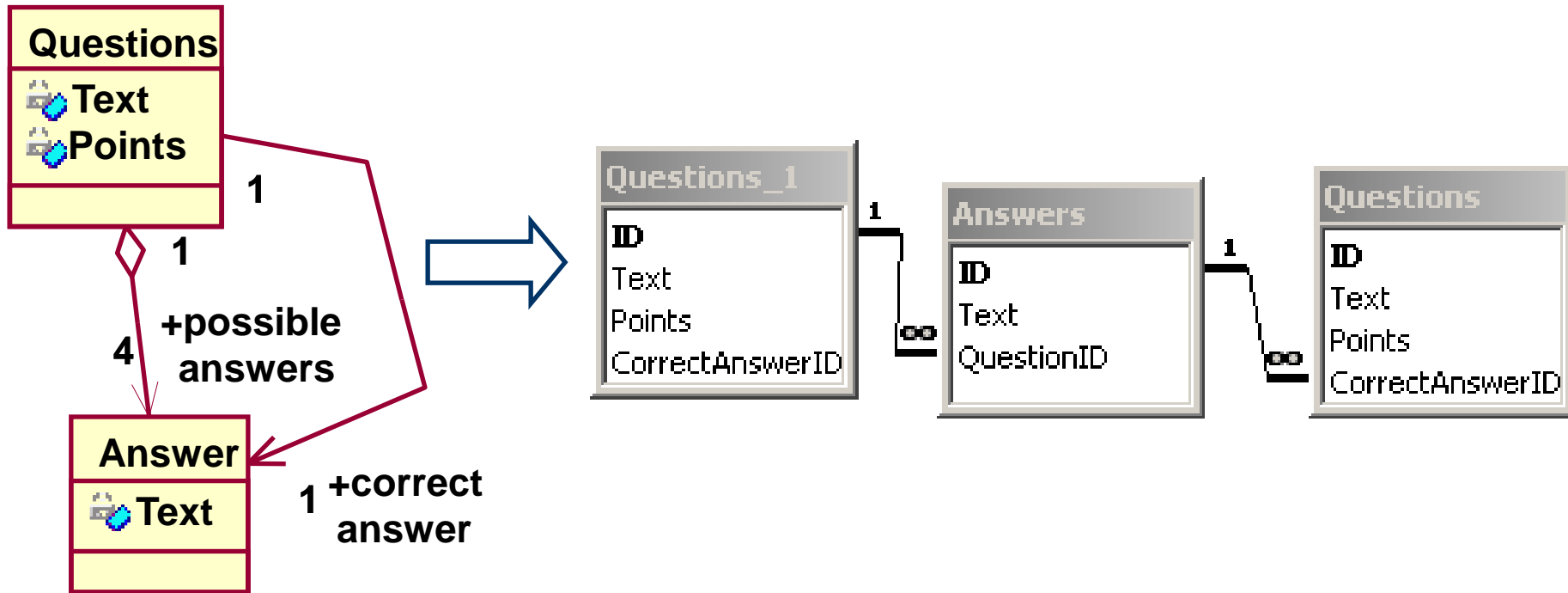
Transformarea auto-asocierilor

- Se introduce o cheie străină ce pointează spre aceeași (numit *relație recursivă*)
- Dacă este setată proprietatea ștergerii în cascadă există 2 înregistrări care se referă reciproc, ștergerea uneia dintre ele va genera o eroare

Transformarea auto-asocierilor

- “Ștergerea în cascadă” generează o problemă similară și în cazul a două tabele ce se referă reciproc

Generarea automata a bazelor de date

- CASE tool: instrument de modelare vizuală
- Automatizează anumiți pași privind translatarea diagramelor de clase în tabele relaționale.
  - Este necesară și intervenția manuală
- Object-Relational Mapping (ORM)
  - biblioteci/componente ce generează comenzi SQL de creare a tabelelor și manipulare a datelor
    - Hibernate (Java),
    - Entity Framework, NHibernate (C#),
    - Django ORM, SQLAlchemy (Python)